

Raadsvergadering Bloemendaal, 12 december 2019.

**Geachte leden van de raad,
Dames en heren,**

Bij het schrijven van de eindejaar toespraak pak ik altijd de teksten van eerdere eindejaar toespraken erbij. Daarbij valt mij op dat een aantal thema's met enige regelmaat terugkomen.

De werkdruk van raadsleden wordt dan met enige regelmaat genoemd. Twee jaar geleden was het voor voormalig raadslid Martine Wierda reden hier terecht aandacht voor te vragen. De vraag is alleen of de werkdruk is afgenomen. Zelf ervaar ik dat er sprake is van het tegenovergestelde.

Uit een CDA-onderzoek van eind 2008 bleek al dat de werkdruk van raadsleden te hoog is. Peter Otten van de Vereniging voor Raadsleden pleitte toen voor een hogere vergoeding, kwaliteitsverbetering en verdere professionalisering. Deze opvatting werd daarna ook door anderen regelmatig geuit.

Een hogere vergoeding is er inmiddels gekomen. Maar je kunt je wel afvragen of vooral dat laatste, professionalisering, de oplossing is. Misschien dienen wij ons eigen functioneren eens kritisch te evalueren. Dat is in een politieke omgeving niet gemakkelijk. Het is voor raadsleden moeilijk de eigen zwakten onder ogen te zien. Toch is dat de eerste stap die genomen moet worden bij het ontwikkelen van competenties. Raadsleden kunnen dan bijvoorbeeld ontdekken dat het nogal eens ontbreekt aan timemanagement. Zo besteden zij doorgaans te veel tijd aan het lezen van vergaderstukken. Ook treden raadsleden ondanks het ingevoerde dualisme nog te vaak in onnodige details en bemoeien zij zich met de uitvoering van beleid.

Raadsleden herkennen deze kritiekpunten wel, maar dan alleen met betrekking tot hun collega-raadsleden: een typische vorm van schuld afschuiven.

Met enige regelmaat wordt gezegd dat het raadslidmaatschap aangekleed zou moeten worden in de vorm van een professie, een beroepsgroep.

Is de gemeenteraad gebaat bij deze vorm van professionalisering? Leidt dit niet weer tot bureaucratische professionals. Raadsleden die zo veel mogelijk stukken lezen om de concurrentie aan te

kunnen met het ambtelijk apparaat. De raadsleden gaan zich meer bemoeien met de uitvoering van beleid in plaats van het kaders stellen en controleren.

De belangrijkste taak voor raadsleden ligt nog altijd op het gebied van de volksvertegenwoordiging. Op dat gebied moet de professionalisering ook gezocht worden.

Raadsleden zijn vooruitgeschoven burgers die het geluid van de burger vertolken. Bewust kennen wij in Nederland een vorm van lokaal lekenbestuur. Dat moet vooral ook zo blijven, want juist als amateur kunnen raadsleden een vernieuwend geluid laten horen. Professionals heeft de gemeente in dienst in de vorm van ambtenaren. Wanneer raadsleden leren om professioneel te zijn als amateur, kan de werkdruk behoorlijk afnemen.

Raadsleden zijn er niet om de spelfouten in dossiers aan te wijzen. Zij moeten de politieke keuzeafwegingen vlijmscherp leren formuleren en daarop politiek bedrijven. Raadsleden moeten ook leren los te laten. Niet over ieder onderwerp hoeven zij hun mening klaar te hebben. Beperking tot kerndoelen kan juist het gehele beleid ten goede komen.

Raadsleden moeten het zelfbewustzijn bezitten om aan kritische zelfreflectie te doen. Dit kan leiden tot een professioneler houding binnen een beperkter aantal uren. Om over na te denken.

Bij dat nadenken over wil ik iets toevoegen en wel een gedicht afkomstig van de website www.dichters.nl met de titel "Vrije mening" van de dichter Peter Paul Doodkorte. Hij schreef het in de vorm van een overpeinzing naar aanleiding van de eeuwigdurende discussie over de vrijheid van meningsuiting.

als wij vrij zijn
van mening
waarom dan niet
mag de een vinden
wat de ander niet denkt

als wij vrij zijn
van oordeel
waarom dan
strijden wij voort
over het gelijk

**als wij vrij zijn
van overtuiging
waarom dan
bepaalt de een
wat de ander begrensd**

**als wij vrij zijn
van inzicht
waarom dan
mag de een zeggen
wat de ander niet vinden mag**

**als wij vrij zijn
van stellingname
waarom dan
mag de een spreken
wat de ander zwijgen moet**

**als wij vrij zijn
van denken
waarom dan niet
buigen wij democratisch
voor andermens mening**

De vrijheid van meningsuiting is een groot goed in onze democratische samenleving. De mogelijkheden om je mening, ook als politiek, te uiten zijn met de intrede van internet en de sociale media ook uitgebreid. Op zich is dat prima want de vrijheid van meningsuiting moeten we koesteren.

Tegelijkertijd hebben we echter ook te maken met verharding van opvattingen die zich ook regelmatig uiten in persoonlijke aanvallen. Zijn de bewoners voor wie wij hier zitten hierbij gebaat?

De bewoners van de gemeente Bloemendaal zijn in “Waar staat je gemeente” ten opzichte van vergelijkbare gemeenten zeer positief over het woon- en leefklimaat van Bloemendaal en voldoende tevreden over de gemeentelijke dienstverlening. Over het openbaar bestuur in Bloemendaal zijn de bewoners aanzienlijk minder positief. En dat laatste moeten we ons serieus aantrekken en verbeteren!

Laten we beginnen met respectvoller omgaan met elkaar (en met anderen), waarbij rekening wordt gehouden met de rechten en met gerechtvaardigde belangen en wensen van alle betrokkenen.

Nu kom ik bij een korte terugblik op het jaar 2019: verdere voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet, Formule 1, project "Raadslid in de klas", oplevering Vijverpark en Bijduinhof, Vitaal Vogelenzang, KPN-zendmast, Duinpolderweg, Park Vogelenzang en Elswoutshoek.

Een vooruitblik laat zien dat een aantal genoemde onderwerpen voor een deel de politieke agenda van 2020 zullen bepalen.

Leden van de raad,

2019 is bijna voorbij. Traditiegetrouw wil ik dan een aantal mensen bedanken: de mensen op de publieke tribune, de luisteraars via internet, de pers, de leden van het college, de collega-raadsleden en duo commissieleden, het ambtelijk apparaat, de griffie en natuurlijk de bodes. Ook vanavond stonden er weer koffie, thee en koekjes klaar en worden de kopieën van moties en amendementen uitgedeeld.

Ik wens u allen en uw naasten nu reeds fijne Kerstdagen toe en een gelukkig, gezond en gezegend 2020.

Laten we 2020 feestelijk inluiden en doe daarbij een oproep om vooral een ander geen overlast te bezorgen. Ruim de vuurwerkresten op in de straat. Een kleine moeite voorkomt grote ergernis.

Ik sluit af met een gedicht afkomstig van de website www.1001gedichten.nl met als titel "Respect"

Lopend door onze wereld van mensen,
wil ik voor iedereen het volgende wensen.
Niet alleen over respect te praten,
maar ook iedereen echt in zijn waarde te laten.
Zoals de wind een orkaan kan zijn,
zo doen sommige woorden mensen pijn.
Ieder mens is uniek op deze aarde,
dus laat elkaar in zijn eigen waarde.
Zoals water de aarde kan overspoelen,
zul je respect moeten voelen.

**Zoals vuur je kan verwarmen,
zo kan gebrek aan respect je verarmen.
Onze aarde is alles wat we hebben met elkaar.
En hebben we geen respect.
Dan zijn we de sigaar.**

Als nestor van uw raad herhaal ik nog maar eens, en het lijkt een open deur, debatten te voeren en uitingen te doen op basis van juiste argumenten met respect voor elkaar en elkaars opvatting.

Ik denk dat we daarmee de inwoners van de gemeente Bloemendaal, namens wie wij hier zitten, op een correcte manier vertegenwoordigen.